

Cross compliance – ekonomické dopady z pohledu chovu ovcí a koz

Ing. Jaroslav Humpál
VÚZE Praha

Osnova prezentace

- ★ Úvod – kdy a proč
- ★ Závaznost pro ČR
- ★ Jednotlivé požadavky a ekonomické dopady jejich dodržování
- ★ Shrnutí a závěr

Důvod vzniku

- ✦ Jako součást reformy SZP
- ✦ Na základě tlaků v rámci WTO
- ✦ Směrování podpor od výroby k údržbě krajiny
- ✦ Zavedeny nařízením Rady č.1782/2003, čl. 3 a 4 a příloha č. 3

Závaznost pro ČR

- ★ Od doby přechodu z platby SAPS na platbu na farmu
- ★ Původní předpoklad od 1.1.2009
- ★ Nyní se diskutuje o prodloužení systému SAPS o dva roky, tedy až do roku 2010, tedy pak platba na farmu od 1.1.2011
- ★ U podniků, žádajících podporu z EAFRD, platnost od doby přiznání podpory. Netýká se podpor z II osy (péče o krajinu).

1. Ochrana volně žijících ptáků

- ★ Předpis EU - Směrnice Rady 79/409/EHS
- ★ Předpis ČR - Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
- ★ Z hlediska praktického – vyhlášené ptačí oblasti – jejich seznam na internetu www.nature.cz

Ochrana volně žijících ptáků

- ★ Ekonomické dopady řeší:
- ★ Nařízení vlády č. 242/2004 Sb. § 2 agroenvi opatření, odst. (1), písmeno c, bod (5), ptačí lokality na travních porostech (HRDP)
- ★ Chřástal polní – 5180,- Kč (PRV 5460,- Kč)
- ★ Bahňák – 5550,- Kč (PRV 6000,- Kč)
- ★ Možnost dotace v rámci SFŽP na základě plánů péče o ZCHÚ

2. Ochrana podzemních vod před znečišťováním

- ★ Předpis EU - Směrnice Rady 80/68/EHS
- ★ Předpis ČR – zákon č. 254/2001 Sb. o vodách
- ★ Zásady: zákaz přímého vypouštění odpadních vod, nutnost povolení k nakládání s vodami

Ochrana podzemních vod před znečišťováním

- ★ Ekonomické dopady
- ★ Investice
- ★ Možnost dotace v rámci HRDP, resp. EAFRD
- ★ Náklady lze velmi orientačně odhadnout dle příručky Normativity – prof. Kavka a kol.
- ★ Finančně nejnáročnější požadavek

3. Používání kalů z čistíren odpadních vod

- ★ Předpis EU - Směrnice Rady 86/278/EHS
- ★ Předpis ČR – zákon 185/2001 Sb. o odpadech
- ★ Stanovuje podmínky pro užívání kalů z ČOV k hnojení
- ★ Ekonomické dopady – neužívání odpadů v podstatě nevytváří ekonomickou újmu.

4. Ochrana vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů

- ★ Předpis EU - Směrnice Rady 91/676/EHS
- ★ Předpisy ČR -
- ★ Zákon č. 254/2001 Sb. o vodách
- ★ Zákon č. 156/1998 Sb. o hnojivech
- ★ Nařízení vlády č. 10/2003 Sb. o zranitelných oblastech
- ★ Vyhláška č. 274/1998 Sb. k zákonu o hnojivech

Ochrana vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů

- ★ Ekonomické dopady jsou částečně řešeny v platbách SAPS a top-up, podmínka výplaty je dodržování zásad dobré zemědělské praxe.
- ★ V případě nevhodného skladování nutnost investice – využití programů v rámci OP resp. PRV(EAFRD), v tomto případě orientační náklady dle „Kavky“

5. Ochrana přírodních stanovišť, živočichů a rostlin

- ★ Předpis EU - Směrnice Rady 92/43/EHS
- ★ Předpisy ČR:
- ★ Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody
- ★ Vyhláška č. 116/2005 Sb . - Natura

Ochrana přírodních stanovišť, živočichů a rostlin

- ★ Ekonomické dopady řeší:
- ★ Programy MZe – v rámci HRDP/PRV, tj. nařízení vlády č. 242/2004 Sb.
- ★ Programy MŽP v rámci plánů péče o krajinu

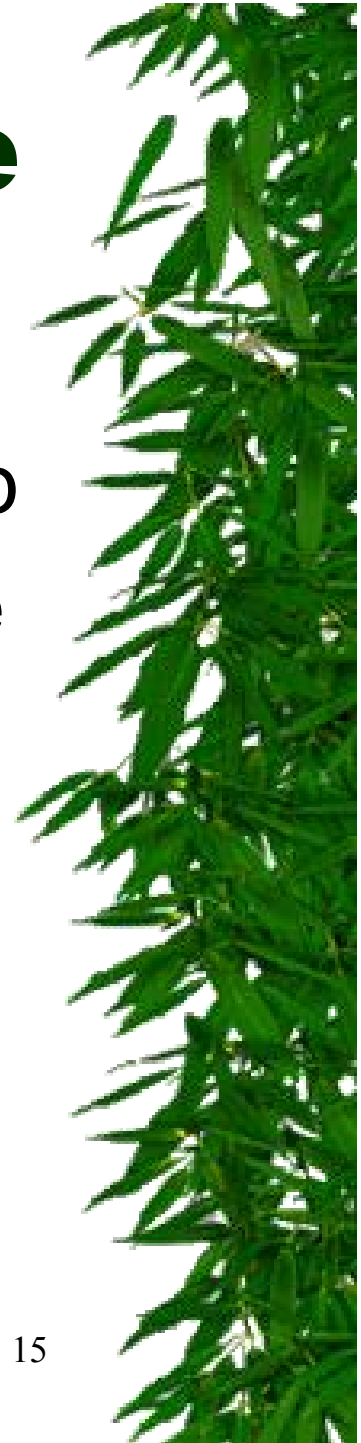
6. Identifikace a evidence zvířat

- ★ Předpis EU - Směrnice Rady č. 92/102/EHS
- ★ Předpisy ČR:
- ★ Zákon č. 154/2000 SB. plemenářský zákon
- ★ Vyhláška č. 136/2004 Sb. evidence a označování zvířat

Identifikace a evidence zvířat

- ★ Je podmínkou přiznání přímých plateb
- ★ Dodržování neklade v podstatě žádné další ekonomické náklady
- ★ Maximálně kleště, značky a případně počítačový program, ale vzhledem k výši přímých plateb se jedná o minimální náklad

7. Prováděcí pravidla pro ušní známky, evidenci a pasy

- ★ **Předpis EU - Nařízení Komise (ES) č. 2629/97**
- ★ **Související předpisy ČR:**
- ★ **Zákon č. 154/2000 SB. plemenářský zákon**
- ★ **Vyhláška č. 136/2004 Sb. evidence a označování zvířat**

Prováděcí pravidla pro ušní známky, evidenci a pasy

- ✦ Nařízení je přímo aplikovatelné
- ✦ Z hlediska ekonomických dopadů dodržování viz výše bod č. 6.

8. Systém identifikace a registrace skotu, označování hovězího masa

- ✦ **Není relevantní**

8a. Systém identifikace a evidence ovcí a koz

- ★ Předpis EU - Nařízení Rady (ES) č. 21/2004
- ★ Související předpisy ČR:
- ★ Zákon č. 154/2000 SB. plemenářský zákon
- ★ Vyhláška č. 136/2004 Sb. evidence a označování zvířat

System identifikace a evidence ovcí a koz

- ✦ Nařízení je přímo aplikovatelné
- ✦ Z hlediska ekonomických dopadů dodržování viz výše bod č. 6

9. Uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh

- ✦ Předpis EU - Směrnice Rady 91/414/EHS
- ✦ Předpisy ČR:
- ✦ Zákon č. 326/2004 Sb. o rostlinolékařské péči
- ✦ Vyhláška č. 329/2004 Sb., o přípravcích
- ✦ Vyhláška č. 327/2004 Sb., o ochraně včel

Uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh

- ★ Stanovuje povinnost používat pouze registrované přípravky
- ★ Jde o věc zcela běžnou, neklade další nové ekonomické náklady

10. Zákaz používání některých látek v chovech zvířat

- ★ Předpis EU - Směrnice Rady 96/22/ES
- ★ Předpisy ČR:
- ★ Zákon č. 166/1999 Sb., - veterinární zákon
- ★ Vyhláška č. 291/2003 Sb., o zákazu podávání některých látek zvířatům

Zákaz používání některých látek v chovech zvířat

- ★ Jedná se o zákaz používání látek s hormonálním nebo tyreostatickým účinkem a beta-sympatomimetik v chovech zvířat
- ★ Respektování zákazu nepřináší ekonomické náklady pro chovatele

11. Zásady a požadavky potravinového práva

- ★ Předpis EU - Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002
- ★ Odpovídající předpisy ČR:
- ★ Zákon o potravinách č. 110/1997 Sb.
- ★ Zákon o krmivech č. 91/1996 Sb.

Zásady a požadavky potravinového práva

- ★ Přímo aplikovatelné
- ★ Stanovuje zásady potravinové bezpečnosti
- ★ Zřizuje Evropský úřad pro bezpečnost potravin
- ★ Zemědělce se týká pouze v oblasti krmiv – registrace výrobce, nepřináší zvýšené ekonomické náklady

12. Pravidla pro prevenci, tlumení a eradikaci TSE

- ★ Předpis EU - Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001
- ★ Přímo aplikovatelné nařízení
- ★ Týká se i klusavky (scarpie)
- ★ Požadavky – zákaz krmení masokostních mouček, likvidace podezřelých kusů – kohorty, testy porážených přežvýkavců

Pravidla pro prevenci, tlumení a eradikaci TSE

- ★ Zvýšené náklady u likvidace kadavérů a SRM, částečná úhrada nákladů rámci tzv. Zásad – podpůrný program č. 8 B
- ★ Mírné zvýšení cen krmných směsí vzhledem k zákazu masokostních mouček
- ★ Částečná náhrada škody v případě výskytu BSE – otázka kohorty
- ★ Zvýšené náklady na testy porážených zvířat

13. Opatření Společenství pro tlumení slintavky a kulhavky

- ★ Předpis EU - Směrnice Rady 85/511/EHS
- ★ Předpisy ČR:
- ★ Veterinární zákon č. 166/1999 Sb.
- ★ Vyhláška č. 389/2004 Sb. o opatřeních pro tlumení slintavky a kulhavky

Opatření Společenství pro tlumení slintavky a kulhavky

- ★ V případě zjištění výskytu povinnost hlásit SVS
- ★ SVS přijme potřebná opatření
- ★ Částečná úhrada ekonomických nákladů v rámci zákona č. 166/1999 Sb.

14. Opatření Společenství pro tlumení některých chorob a zvláštní opatření týkající se vezikulární choroby prasat

- ★ Předpis EU - Směrnice Rady 92/119/EHS
- ★ Předpisy ČR:
- ★ Veterinární zákon č. 166/1999 Sb.
- ★ Vyhláška č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka

Opatření Společenství pro tlumení některých chorob a zvláštní opatření týkající se vezikulární choroby prasat

- ★ V případě zjištění výskytu povinnost hlásit SVS
- ★ SVS přijme potřebná opatření
- ★ Částečná úhrada ekonomických nákladů v rámci zákona č. 166/1999 Sb.

15. Tlumení a eradikace katarální horečky ovcí

- ★ **Předpis EU - Směrnice Rady
2000/75/ES**
- ★ **Předpisy ČR:**
- ★ **Veterinární zákon č. 166/1999 Sb.**
- ★ **Vyhláška č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro
předcházení a zdolávání nákaz a nemocí
přenosných ze zvířat na člověka**

Tlumení a eradikace katarální horečky ovcí

- ★ V případě zjištění výskytu povinnost hlásit SVS
- ★ SVS přijme potřebná opatření
- ★ Částečná úhrada ekonomických nákladů v rámci zákona č. 166/1999 Sb.

16. Minimální požadavky pro ochranu telat

- ★ **Není relevantní pro chov ovcí a koz**

17. Minimální požadavky pro ochranu prasat

- ★ **Není relevantní pro chov ovcí a koz**

18. O ochraně zvířat chovaných pro hospodářské účely

- * Předpis EU - Směrnice Rady č. 98/58/ES
- * Předpisy ČR:
- * Zákon č. 246/1999 Sb., na ochranu zvířat proti týrání
- * Vyhláška č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat
- * Vyhláška č. 191/2002 Sb., o technických požadavcích na stavby pro zemědělství
- * Vyhláška č. 296/2003 Sb., o zdraví zvířat
- * Vyhláška č. 193/2004 Sb., o ochraně zvířat při přepravě

O ochraně zvířat chovaných pro hospodářské účely

- ★ Stanovuje minimální požadavky z hlediska animal welfare.
- ★ Pokud nejsou požadavky splněny, pak investiční náklad
- ★ Možnost částečné úhrady v rámci OP/EAFRD
- ★ Orientační náklady viz „Kavka“, skutečné pouze na základě projektové dokumentace
- ★ Zvýšené náklady na přepravu a péči o zvířata

Závěry:

- ★ 1. Nejnákladnější – investice - nitrátovka, animal welfare
- ★ 2. Méně nákladné potírání chorob – podpory dle zásad nebo veterinárních předpisů, otázka zemědělského pojištění (příspěvek PGRLF)
- ★ 3. Minimálně nákladné - evidence a označování zvířat
- ★ 4. S kompenzací – ochrana přírody
- ★ 5. Bez nových ekonomických nákladů

